

Ален Албин ШИРЦА

alen.albin.sirca@ff.uni-lj.si

ИЗРИЦАЊЕ НИШТЕЊА:
СРЕДЊОВЕКОВНА МИСТИЧНА
ПОЕЗИЈА ЗАПАДА

Филозофски факултет,
Љубљана

Апстракт: Чланак разматра посебан огранак западне књижевне историје – мистичку поезију. Основна теза гласи: мистичка поезија је, за разлику од уобичајеног религиозног песништва, које се напаја из различитих девоционалних (побожних) и аскетских пракси, усмерена на мистично искуство, што у крајњој инстанци значи *unio mystica* (мистично сједињење), а што се достиже путем ништења (*annihilatio*). Тај „апофатички” карактер мистичке поезије очигледан је већ на формалној, језичкој равни: услед многих парадокса, оксиморона, елипси итд, језик мистичке поезије је неретко веома густ и херметичан. Штавише, често постаје посве перформативан и аутореференцијалан. Отуда песнички мистички говор на формалном нивоу подражава структуралну логику мистичког искуства. У чланку је тај однос представљен на примеру изрицања ништења у делима четири највећа песника хришћанског средњег века на Западу: Хадевиха, Матилде од Магдебурга, Маргерит Порет и Јакопонеа да Тоди. На самом крају, осврћемо се и на одломак средњевисоконемачке песме непознатог аутора *Granum sinapis*.

Кључне речи: мистика, мистично искуство, религиозна поезија, мистички парадокс, апофатика.